

ZASADY SPORZĄDZANIA OPISU BIBLIOGRAFICZNEGO

I. Bibliografia – jest to uporządkowany wg określonych kryteriów opis dokumentów (książek, czasopism, artykułów i innych) z najważniejszymi informacjami o każdej pozycji.

II. Zasady sporządzania bibliografii są znormalizowane. Określają je normy:
PN – ISO 690 z lipca 2002 roku (dla książek i czasopism) oraz
PN – ISO – 2 z 1999 roku (dla dokumentów elektronicznych).

III. Układ bibliografii jest umowny i może wyglądać tak:

1. **Literatura podmiotu** – zawiera opisy bibliograficzne wydawnictw, którym poświęcona jest praca – mogą to być dzieła literackie lub inne dzieła sztuki, np.: filmy, rzeźby, fragmenty utworów muzycznych.

2. **Literatura przedmiotu** – zawiera opisy bibliograficzne prac krytyczno-literackich, które posłużyły do opracowania tematu, np. publikacje o podmiocie pracy. Dzieli się je na:
– opracowania ogólne – słowniki, opracowania encyklopedyczne, historie literatury,
– opracowania szczegółowe – książki, czasopisma, artykuły z czasopism,
– netografię – dokumenty elektroniczne.

W obrębie poszczególnych grup obowiązuje ALFABETYCZNA KOLEJNOŚĆ OPISÓW. OBOWIĄZUJE TAKŻE ABSOLUTNA KONSEKWENCJA W RAZ PRZYJĘTYM SPOSOBIE ZAPISU.

Dane do opisu bibliograficznego książki czerpiemy z karty tytułowej lub jej odpowiednika.

IV. Zasady sporządzania opisu bibliograficznego:

OPIS BIBLIOGRAFICZNY KSIĄŻKI

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł (zapisany kursywą),

miejsce wydania,

wydawca,

rok wydania,

numer ISBN.

Przykład: Kopaliński W.: *Słownik symboli*. Warszawa: Wydawnictwo Wiedza Powszechna 1990. ISBN: 83-88794-00-0

OPIS BIBLIOGRAFICZNY FRAGMENTU KSIĄŻKI

a) opis bibliograficzny fragmentu książki:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł (zapisany kursywą),

miejsce wydania,

wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: Kopaliński W.: *Słownik symboli*. Warszawa: Wydawnictwo Wiedza Powszechna 1990, s. 97-142

b) opis bibliograficzny wybranego wiersza z tomiku jednego autora lub opowiadania ze zbioru opowiadań:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł utworu (zapisany kursywą),

tytuł tomiku lub zbioru (zapisany kursywą), poprzedzony znakiem [W:],

miejsce wydania,

wydawca,

rok wydania,

numery stron.

Przykład: Kasprówic J.: *Krzak dzikiej róży*. [W]: *Wybór poezji*. Wrocław: Wydawnictwo Ossolineum 1990, s. 158-159 2

c) opis bibliograficzny wiersza w antologii różnych autorów

Elementy opisu i ich kolejność:

autor utworu (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł utworu (zapisany kursywą),

tytuł antologii (zapisany kursywą), poprzedzony znakiem [W:],

autor antologii (nazwisko i inicjał imienia),

wybór (nazwisko i inicjał imienia),

miejsce wydania,

wydawca,

rok wydania,

numery stron.

Przykład: Stachura E.: *Wielki Testament*. [W]: *Od Kochanowskiego do Szymborskiej: antologia poezji polskiej*. Wybr. M. Wawrzkiwicz. Warszawa: Wydawnictwo Książka i Wiedza 1999, s. 380-381

d) opis bibliograficzny fragmentu z Biblii:

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł fragmentu (zapisany kursywą),

tytuł Pisma Świętego (zapisany kursywą), poprzedzony znakiem [W:],

miejsce wydania,

wydawca,

rok wydania,

nazwa i numer rozdziału i wersetu.

Przykład: *Księga Hioba*. [W:] *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu. Biblia Tysiąclecia*. Poznań: Wydawnictwo Pallotinum 1990, 1 Kor. 13, 1-15

e) opis bibliograficzny rozdziału pracy zbiorowej:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor rozdziału (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł rozdziału (zapisany kursywą),
tytuł pracy zbiorowej (zapisany kursywą) poprzedzony znakiem [W:],
redaktor (inicjał imienia i nazwisko),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: Kapeliuś H.: *Ludowość w twórczości Kochanowskiego*. [W]: Jan Kochanowski i epoka renesansu. Pod red. T. Michałowskiej. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe 1984, s. 250-262

f) opis bibliograficzny hasła ze słownika, encyklopedii, leksykonu itp.

Elementy opisu i ich kolejność:

hasło (zapisane kursywą),
tytuł pracy zbiorowej (zapisany kursywą) poprzedzony znakiem [W:],
redaktor (inicjał imienia i nazwisko),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: *Epika*. [W:] *Słownik terminów literackich*. Pod red. J. Sławińskiego. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1988, s. 123-125

OPIS BIBLIOGRAFICZNY PRACY ZBIOROWEJ

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł (zapisany kursywą),
redaktor (inicjał imienia i nazwisko),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: *Słownik pojęć i tekstów kultury*. Pod red. A. Rysiewicza. Warszawa: Wydawnictwo Wiedza Powszechna 2002, s. 17 3

OPIS BIBLIOGRAFICZNY CZASOPISMA

Elementy opisu i ich kolejność:

Tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,
Rok wydania
nr zeszytu (czasopisma).

Przykład: „Nauka i Przyszłość” 1990 nr 4. ISSN: 0867-2687

OPIS BIBLIOGRAFICZNY ARTYKUŁU Z CZASOPISMA

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł artykułu (zapisany kursywą),
tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,

rok wydania,
numer zeszytu (czasopisma),
numery stron.

Przykład: Kołłątaj W.: *Tak powstały piramidy*. „Wiedza i Życie” 2002 nr 7, s. 50-55

OPIS BIBLIOGRAFICZNY WYWIADU

a) opis bibliograficzny wywiadu w czasopiśmie:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor wywiadu (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł wywiadu (zapisany kursywą),
rozm. przep. – autor rozmowy (inicjał imienia i nazwisko),
tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,
rok wydania,
numer zeszytu (czasopisma),
numery stron.

Przykład: Kieślowski K.: *Ciągle poszukuję*. Rozm. przep. S. Węgrzyn. „Polityka” 1992 nr 5, s. 12

b) opis bibliograficzny wywiadu w książce:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor wywiadu (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł wywiadu (zapisany kursywą),
rozm. przep. – autor rozmowy (inicjał imienia i nazwisko),
tytuł książki (zapisany kursywą) poprzedzony znakiem [W:],
autor książki (inicjał imienia i nazwisko),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: Herling-Grudziński G.: *Mój Bildungsroman*. Rozm. przep. W. Bolecki. [W:] *Inny świat*. G. Herling-Grudziński. Kraków: Wydawnictwo Literackie 2002, s. 5-32 4

OPIS BIBLIOGRAFICZNY RECENZJI

a) opis bibliograficzny recenzji książki:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor dzieła recenzowanego (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł dzieła recenzowanego (zapisany kursywą),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
rec. - autor recenzji (inicjał imienia i nazwisko),
tytuł recenzji (zapisany kursywą) poprzedzony znakiem [W:],
tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,
rok wydania,
numer zeszytu (czasopisma),
numer strony, na której znajduje się recenzja.

Przykład: Kubiak Z.: *Literatura Greków i Rzymian*. Warszawa: Wydawnictwo Świat Książki 1999. Rec. Ks. J. Sochoń: *Dusza wśród arcydzieł*. „Nowe Książki” 1999 nr 11, s. 33

b) opis bibliograficzny recenzji filmu:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor dzieła recenzowanego (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł dzieła recenzowanego (zapisany kursywą) poprzedzony znakiem [reż.],

rec. - autor recenzji (inicjał imienia i nazwisko),

tytuł recenzji (zapisany kursywą),

tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,

rok wydania,

numer zeszytu (czasopisma),

numery stron.

Przykład: Polański R. [reż.]: *Oliver Twist*. Rec. K. Toeplitz: *Obraz z dzieciennego pokoju*. „Polityka” 2005 nr 38, s. 62-66

OPIS BIBLIOGRAFICZNY DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO INTERNET I WYDAWNICTWA MULTIMEDIALNE

a) opis bibliograficzny strony WWW:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł (zapisany kursywą),

nośnik: [online],

warunki dostępu [data korzystania z materiałów – miesiąc zapisany słownie],

adres strony internetowej.

Przykład: Mickiewicz A.: *Pan Tadeusz* [online], [dostęp: 23 lutego 2011] Dostępny w Internecie: http://www.literatura.zapis.net.pl/pan_tadeusz

b) opis bibliograficzny artykułu w czasopiśmie internetowym:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł artykułu (zapisany kursywą),

tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów poprzedzony znakiem [W:]

nośnik: [online],

rok wydania,

numer zeszytu (czasopisma),

warunki dostępu [data korzystania z materiałów – miesiąc zapisany słownie],

adres strony internetowej.

Przykład: Karpień A.: *Motyw szatana w literaturze romantycznej*. [W:] „Konspekt” [online], 2005 nr 2, [dostęp 22 września 2005]. Dostępny w Internecie: <http://www.wsp.krakow.pl/konspekt/22/Karpień.htm>. ISSN 1509-6726 5

c) opis bibliograficzny kasety VHS, płyty CD, DVD itp.

Elementy opisu i ich kolejność:

autor (nazwisko i inicjał imienia),

tytuł (zapisany kursywą),

nośnik [CD-ROM],

miejsce wydania,

rok wydania,
numer ISBN.

Przykład: Kopaliński W.: *Wielki multimedialny słownik W. Kopalińskiego* [CD – ROM].
Warszawa 2000. ISBN 83-01-13194-2

OPIS BIBLIOGRAFICZNY FILMU I DOKUMENTU DŹWIĘKOWEGO

a) opis bibliograficzny filmu:

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł (zapisany kursywą),
rodzaj tekstu kultury: [film],
twórca lub wykonawca (inicjał imienia i nazwisko),
miejsce wydania,
rok wydania.

Przykład: *Pan Tadeusz* [film]. Reż. A. Wajda. Warszawa 2000

b) dokument dźwiękowy

Elementy opisu i ich kolejność:

twórca lub wykonawca (nazwisko i inicjał imienia) – jeżeli jest znany,
tytuł (zapisany kursywą),
rodzaj tekstu kultury: [dokument dźwiękowy],
miejsce wydania,
rok wydania,
nośnik, np.: 1 płyta CD, DVD

Przykład: Bach J. S.: *Brandenburg Contertos* [dokument dźwiękowy]. Warszawa 1999. 1
płyta CD

OPIS BIBLIOGRAFICZNY REPRODUKCJI OBRAZU, RZEŹBY, DZIEŁA ARCHITEKTONICZNEGO

a) opis bibliograficzny reprodukcji obrazu, rzeźby, dzieła architektonicznego w książce:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor dzieła (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł dzieła (zapisany kursywą),
rodzaj dzieła sztuki: [reprodukcja], [rzeźba] itp.,
autor książki (inicjał imienia i nazwisko) poprzedzony znakiem [W:],
tytuł książki (zapisany kursywą),
miejsce wydania,
wydawca,
rok wydania,
numery stron.

Przykład: Botticelli S.: *Narodziny Wenus* [reprodukcja]. [W:] W. Beckett: *Historia malarstwa*. Warszawa: Wydawnictwo Arkady 1999, s. 97

b) opis bibliograficzny reprodukcji obrazu, rzeźby, dzieła architektonicznego w czasopiśmie:

Elementy opisu i ich kolejność:

autor dzieła (nazwisko i inicjał imienia),
tytuł dzieła (zapisany kursywą),
rodzaj dzieła sztuki: [reprodukcja], [rzeźba] itp.,
tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,

rok wydania,
nr zeszytu (czasopisma),
numery stron.

Przykład: Wyspiański S.: *Macierzyństwo* [reprodukcja]. „Wielcy Malarze” 2010 cz. 30, s. 25

Opis bibliograficzny reklamy

a) opis bibliograficzny reklamy prasowej

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł reklamy (zapisany kursywą),
rodzaj reklamy [reklama prasowa],
tytuł czasopisma ujęty w cudzysłów,
rok wydania,
nr zeszytu (czasopisma),
numery stron.

Przykład: *Szczęście maluje się na twarzy. Truskawkowy żel myjący do twarzy...* [reklama prasowa]. „Filipinka” 2004 nr 9, s. 5

b) opis bibliograficzny reklamy radiowej:

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł reklamy (zapisany kursywą),
rodzaj reklamy [reklama radiowa],
nazwa stacji radiowej,
miejsce nagrania,
rok nagrania.

Przykład: *Reklama mleka* [reklama radiowa]. Radio RMF FM, Kraków 2007

c) opis bibliograficzny reklamy telewizyjnej:

Elementy opisu i ich kolejność:

tytuł reklamy (zapisany kursywą),
rodzaj reklamy [reklama telewizyjna],
nazwa stacji telewizyjnej,
miejsce nagrania,
rok nagrania.

Przykład: *A świstak siedzi i zawija je w te sreberka* [reklama telewizyjna]. TVP, Warszawa: 2005

UWAGI

I. Inne zasady sporządzania opisu bibliograficznego:

1. Wszystkie pozycje podajemy w kolejności alfabetycznej, wg pierwszej litery nazwiska autora.

Przykład:

1. Abramowski J....
2. Jeżyk F.....
3. Straszewski M.....
4. Zieliński J.....

2. W przypadku, gdy korzystasz z pracy, która ma wielu autorów, np. słownik, umieszczasz ją pod wszystkimi pozycjami, które mają jednego autora, również alfabetycznie.

Przykład:

1. Abramowski J....
2. Jeżyk F.....
3. Straszewski M.....
4. Poradnik młodego polonisty....
5. Słownik polsko – angielski...
6. Słownik polsko – niemiecki...

Uwaga:

Jeżeli książka ma jednego, dwóch lub trzech autorów - wymieniamy wszystkich; jeśli więcej – traktujemy ją jak pracę zbiorową i podajemy jedynie tytuł (jeśli jest podany wymieniamy także redaktora).

3. Jeżeli korzystałeś/łaś ze stron internetowych, umieszczasz je na samym końcu bibliografii.

Przykład:

1. Abramowski J....
2. Jeżyk F.....
3. Straszewski M.....
4. Poradnik młodego polonisty....
5. Słownik polsko – angielski...
6. Słownik polsko – niemiecki...
7. <http://www.ewa.cislo.pl> 7
8. <http://www.uczelnianeinfo.pl>

Schemat układu bibliografii:

1. książki posiadającego 1, 2, 3 lub 4 autorów
2. książki, które są pracą zbiorową (mają więcej niż 4 autorów i redaktora)
3. czasopisma
4. strony internetowe
5. inne dzieła sztuki (film, obraz, rzeźba)

II. Inne uwagi:

1. Nie zamieszczaj jako bibliografii ściągi (drukowanych i internetowych), streszczeń, „bryków”.
2. Nie zamieszczaj jako źródła podręcznika szkolnego.
3. Nie zamieszczaj jako źródła podręczników z gimnazjum i szkoły podstawowej.
4. Opis pisz w linii ciągłej, od marginesu do marginesu.
5. W opisie książki autora obcojęzycznego należy podać nazwisko tłumacza.

Najnowsza norma wprowadza obowiązek podawania numeru ISBN książki. Skrót ISBN pochodzi z ang.: International Standard Book Number. W 10-cyfrowym numerze jest zapisana informacja o kraju, wydawcy i o samej książce (np. 83 na początku oznacza Polskę). Książki wydane przed 1980 r. nie posiadają numeru ISBN.

6. Podanie numeru ISBN jest obowiązkowe przy opisie książki lub całego czasopisma, ale nie jest potrzebne we fragmencie wydawnictwa zwartego, ponieważ te fragmenty nie są samoistne i nie mają swojego numeru ISBN, natomiast wymagane są numery stron.

III. Stosowane skróty:

Magnet. - magnetofonowa

Nr - numer

Oprac. – opracował

Popr. – poprawione

Posz. – poszerzone

Red. – redakcja

Rec. – recenzja

Rozm. – rozmawiał/a

S. - strona

T. – tom
Uzup. – uzupełnione
Wybr. – wybrał
Wyd. – wydanie
Zm. – zmienione